

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

26 квітня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 65/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Козлова А.Г., Макарчука М.А., Мішина М.І.,

обговоривши в ході співбесіди результати дослідження досьє кандидата Кравця Олександра Олександровича на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Кравець Олександр Олександрович 06 грудня 2016 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 13 грудня 2016 року прийнято рішення № 93/вс-16, зокрема, про допуск Кравця О.О. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Кравця О.О.

Комісією 08 лютого 2017 року прийнято рішення № 20/вс-17 про допуск Кравця О.О. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Згідно з частиною другою статті 127 Конституції України на посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросовісним та володіє державною мовою. Законом можуть бути передбачені додаткові вимоги для призначення на посаду судді.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) суддею Верховного Суду може бути особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, а також має стаж роботи на посаді судді не менше десяти років.

За частиною другою та пунктом 4 частини п'ятої статті 81 Закону на посаду судді Верховного Суду за спеціальною процедурою може бути призначена особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, а також відповідає одній із вимог, визначених частиною першою статті 38 Закону.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України за результатами кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності такого кандидата здійснювати правосуддя у відповідному суді та визначає його рейтинг для участі у конкурсі.

Заслухавши доповідача, кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, уповноваженого представника Громадської ради добросовісності, вивчивши матеріали досьє кандидата, колегією Комісії встановлено таке.

За вказаними критеріями кандидат Кравець О.О. відповідає кваліфікаційним вимогам до судді Верховного Суду, визначеним частиною першою статті 38 Закону.

Згідно з частиною першою статті 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи: 1) складення іспиту; 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Рішення про черговість етапів проведення кваліфікаційного оцінювання ухвалює Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Пункт 1 глави 1 Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення (далі - Положення) визначає критерії кваліфікаційного оцінювання, якими є компетентність (професійна, особиста, соціальна), професійна етика, добросовісність.

Згідно з пунктом 1 глави 6 Положення встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання

здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання.

Колегією Комісії встановлено, що за результатами анонімного письмового тестування кандидат набрав 75,75 бала, за результатами виконаного практичного завдання - 71,5 бала, пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей.

Положенням також встановлено, що дослідження досьє полягає у систематизації, аналізі, зборі, уточненні даних досьє кандидата на посаду судді з метою визначення попередніх показників критеріїв кваліфікаційного оцінювання.

Співбесіда полягає в обговоренні результатів дослідження досьє та складається з таких етапів: оголошення доповіді за результатами дослідження досьє; надання кандидату на посаду судді можливості доповнити, уточнити чи спростувати оголошену в доповіді інформацію; послідовне обговорення з кандидатом на посаду судді показників, оцінювання яких потребує уточнення, з метою прийняття остаточного рішення щодо підтвердження здатності кандидата на посаду судді здійснювати правосуддя у відповідному суді.

Під час співбесіди обов'язковому обговоренню з кандидатом підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до графіка питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє під час кваліфікаційного оцінювання кандидата Кравця О.О. призначено до розгляду на 26 квітня 2017 року.

У зазначену дату присутній на співбесіді представник Громадської ради доброчесності оголосив висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Кравця О.О. критеріям доброчесності та професійної етики.

Вирішуючи питання відповідності кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду критерію «Доброчесність», колегія Комісії виходила з такого.

Ефективність правосуддя залежить насамперед від особистих чеснот судді. Відповідно до статей 1, 3 Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року, суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

Зазначене дає змогу сформулювати визначення доброчесності як морально-етичного фундаменту діяльності судді, котрий визначає межу та спосіб поведінки, що має ґрунтуватися на принципах добрих відносин з особами, суспільством і державою, а також чесності в способі життя,

виконанні професійних обов'язків та розпорядженні матеріальними ресурсами.

Проаналізувавши наявні матеріали, колегія Комісії з'ясувала, що постановою Одеського окружного адміністративного суду від 25 листопада 2013 року (суддя Стеценко О.О.) заборонено Одеській міській організації політичної партії «Європейська партія України», громадській організації «Правова корпорація», громадській організації «Заклад Пауерліфтингу», ОСОБА_1 та будь-яким іншим учасникам заходів з 25 листопада по 31 грудня 2013 року включно «проведення зборів, мітингів, пікетів, походів, демонстрацій, маршів та будь-яких інших мирних зібрань у визначених (запланованих) місцях».

Названим вище та будь-яким іншим особам, як було вказано у постанові Одеського окружного адміністративного суду від 25 листопада 2013 року, у зазначений період заборонялось «встановлювати намети, будь-які інші споруди, в тому числі зібрано-розбірні, встановлювати та/або використовувати звуковідтворювальну апаратуру (гучномовці, динаміки тощо), автомобілі, інші транспортні засоби, у тому числі причепа та напівпричепа, та будь-яке інше обладнання з метою проведення зборів, мітингів, пікетів, походів, демонстрацій, маршів та будь-яких інших мирних зібрань».

Вказану постанову суду було оскаржено в апеляційному порядку Одеською міською організацією ПП «Європейська партія України».

Ухвалою Одеського апеляційного адміністративного суду (судді Ступакова І.Г., Алексєєв В.О., Милосердний М.М.) від 12 грудня 2013 року за результатами розгляду апеляційної скарги Одеської міської організації ПП «Європейська партія України» зазначену постанову Одеського окружного адміністративного суду було залишено без змін.

Не погоджуючись із цією ж самою постановою Одеського окружного адміністративного суду від 25 листопада 2013 року, Одеська обласна організація ПП «УДАР Віталія Кличка» також подала апеляційну скаргу, в якій просила визнати зазначену постанову суду нечинною і закрити провадження у справі. Вимоги апеляційної скарги обґрунтовувалися тим, що суд першої інстанції допустив порушення норм матеріального і процесуального права.

Ухвалою Одеського апеляційного адміністративного суду (судді Домусчі С.Д., Кравець О.О., Шеметенко Л.П.) від 23 грудня 2013 року вказану постанову Одеського окружного адміністративного суду за результатами розгляду апеляційної скарги Одеської обласної організації ПП «УДАР Віталія Кличка» було залишено без змін.

Постановою Вищого адміністративного суду України від 27 травня 2014 року постанову Одеського окружного адміністративного суду від 25 листопада 2013 року, ухвали Одеського апеляційного адміністративного суду від 12 грудня та від 23 грудня 2013 року скасовано, ухвалено нове рішення про відмову у задоволенні позову.

Відповідність судді критерію «Доброчесність» оцінюється (встановлюється) за відповідними показниками, до яких, зокрема, належить наявність обставин, передбачених підпунктами 9–12, 15–19 частини першої статті 106 Закону, а саме декларування суддею завідомо недостовірних (зокрема неповних) тверджень у декларації доброчесності судді.

Відповідно до статті 62 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» декларація доброчесності судді складається з переліку тверджень, правдивість яких суддя повинен задекларувати шляхом їх підтвердження або непідтвердження.

Рішенням Комісії від 31 жовтня 2016 року № 137/зп-16 було затверджено форму декларації доброчесності судді, а також визначено правила її заповнення, які регламентують, що у разі заповнення декларації вперше у ній зазначаються твердження щодо обставин, які мали місце упродовж усього життя особи, яка її заповнює. Водночас зміни, доповнення чи уточнення поданих у декларації відомостей не допускаються. Крім того, суддя (кандидат на посаду судді) має право за власним бажанням зазначити у декларації у довільній формі додаткові пояснення щодо наведених ним тверджень.

Пункт 17 розділу II декларації доброчесності судді містить твердження: «Мною не приймалися одноособово або у колегії суддів рішення, передбачені статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні». Наведене підтверджено кандидатом шляхом проставлення відповідної позначки.

Пунктом 1 частини 1 статті 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» від 08 квітня 2014 року регламентовано, що суддя суду загальної юрисдикції підлягає перевірці у разі прийняття ним одноособово або у колегії суддів рішень, зокрема, про обмеження прав громадян на проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій в Україні у період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим законом.

За результатами дослідження досьє кандидата, зокрема, декларації доброчесності судді, та проведеної співбесіди встановлено, що твердження кандидата у декларації доброчесності судді (пункту 17 розділу II) є недостовірним, оскільки рішення про обмеження права на мирні зібрання у складі колегії суддів ним, як вбачається з наведеного, приймалися.

Зазначені обставини стали підставою й для висновку Громадської ради доброчесності від 18 квітня 2017 року про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Кравця О.О. критеріям доброчесності та професійної етики.

У ході засідання колегії Комісії кандидат навів заперечення проти такого висновку, посилаючись на те, що твердження у декларації доброчесності судді є достовірним, а рішення, передбачені статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», ним у складі колегії суддів не приймалися.

Доводи кандидата спростовуються таким. В ухвалі Одеського апеляційного адміністративного суду від 23 грудня 2013 року у справі № 815/8050/13-а зазначено, зокрема, що суд першої інстанції повно та всебічно дослідив та оцінив обставини справи, надані сторонами докази, правильно визначив правову природу спірних правовідносин і закон, який їх регулює. Апеляційний суд не встановив правових підстав для задоволення апеляційної скарги, вказавши, що доводи апеляційної скарги не спростовують висновків суду першої інстанції, яким було встановлено обмеження права на мирні зібрання. Апеляційний суд дійшов висновку, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи та ухвалив судові рішення з дотриманням норм матеріального і процесуального права, у зв'язку з чим апеляційна скарга має бути залишена без задоволення.

Згідно з частиною першою статті 195 Кодексу адміністративного судочинства України суд апеляційної інстанції не лише переглядає судові рішення суду першої інстанції в межах апеляційної скарги, але й може вийти за їх межі в разі встановлення під час апеляційного провадження порушень, допущених судом першої інстанції, які призвели до неправильного вирішення справи. Як вбачається з постанови Вищого адміністративного суду України від 27 травня 2014 року, такі порушення були наявні. Стаття 198 КАСУ надає апеляційному суду повноваження за наслідками розгляду апеляційної скарги не лише визнати постанову суду першої інстанції нечинною і закрити провадження у справі, але й змінити або скасувати її. Ці повноваження апеляційним судом, в складі колегії якого був кандидат, використані не були.

Виходячи з наведеного, колегія Комісії констатує прояв недоброчесності кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Кравця О.О., тому за критерієм «Доброчесність» його має бути оцінено в 0 балів. При цьому колегія Комісії відзначає, що цей прояв мав місце у прямій суперечності з поданою ним декларацією доброчесності судді.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту та оцінювання критеріїв особистої і соціальної компетентності, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критерію професійної етики чи критерію доброчесності.

Дослідивши досьє, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та Кравця О.О., врахувавши той факт, що за результатами оцінювання критерію «Доброчесність» кандидат набрав 0 балів, колегія Комісії дійшла висновку, що він не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положенням про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, Комісія

вирішила:

визнати кандидата Кравця Олександра Олександровича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

А.Г. Козлов

М.А. Макарчук

М.І. Мішин